

ทักษะการบริหารกับการบริหารระบบคุณภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษา ADMINISTRATIVE SKILLS AND QUALITY SYSTEM MANAGEMENT IN SECONDARY SCHOOL

เศรษฐราณี ทรวดทรง¹

ประเสริฐ อินทร์รักษ์²

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงพรรณนามีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา 2) การบริหารระบบคุณภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษา และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารกับการบริหารระบบคุณภาพโรงเรียนมัธยมศึกษา กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร จำนวน 92 โรงเรียน ผู้ตอบแบบสอบถามโรงเรียนละ 3 คน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ และครู ตำแหน่งละ 1 คน รวมทั้งสิ้น 276 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารตามแนวคิดของเดรกและโรว์ (Drake and Roe) และแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารระบบคุณภาพของโรงเรียนตามเกณฑ์โรงเรียนมาตรฐานสากล สถิติที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ค่าความถี่ (f) ค่าร้อยละ (%) ค่ามัชฌิมเลขคณิต ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product – moment correlation coefficient)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่ามัชฌิมเลขคณิตมากที่สุดคือด้านมนุษย และด้านเทคนิคเป็นด้านที่มีค่ามัชฌิมเลขคณิตน้อยที่สุด
2. การบริหารระบบคุณภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ด้านการนำองค์กรเป็นด้านที่มีค่ามัชฌิมเลขคณิตมากที่สุด ด้านที่มีค่ามัชฌิมเลขคณิตน้อยที่สุดคือ ด้านการวัด วิเคราะห์ และการจัดการความรู้
3. ทักษะการบริหารกับการบริหารระบบคุณภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษาทั้งภาพรวมและรายด้านมีความสัมพันธ์กันในระดับสูง โดยมีค่าความสัมพันธ์กันในทางบวกหรือมีความสัมพันธ์ในลักษณะที่คล้อยตามกันทุกคู่ และพบว่าทักษะการบริหารจะมีความสัมพันธ์กับการนำองค์กร ในระดับสูงกว่าด้านอื่นๆอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ : ทักษะการบริหาร/การบริหารระบบคุณภาพ

Abstract

The purposes of this research were to determine 1) the administrative skills in secondary school. 2) the quality system management in secondary school., and 3) the relationship between the administrative skills and quality system management in secondary school. The sample were 92 schools under secondary educational service area office of Bangkok. The respondents were administrator, assistant administrator and teacher totally 276 respondents. The research instruments was a questionnaire on the administrative skills based on the concept of Drake and Roe and the quality system management in secondary school based on the concept of World-Class Standard School. The statistical analysis were frequencies (f), percentage (%), arithmetic mean ($\bar{X}$), standard deviation (S.D.) and Pearson's product – moment correlation coefficient.

The research findings revealed as follows :

1. The administrative skills in secondary school as a whole and as individual was at a high level ; the highest was human skills and technical skills was lowest.
2. The quality system management in secondary school as a whole and as individual was at a high level; the highest was leadership and measurement, analysis and knowledge management was lowest

¹ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

² อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

3. The relationship between the administrative skills and the quality system management were related at a high level with statistically significant at .01 levels. The especially administrative skills and leadership in the quality system management were related at a highest.

Keyword : Administrative skills / Quality system management

บทนำ

ในยุคโลกาภิวัตน์ที่มีการเปลี่ยนแปลงของกระแสสังคมอย่างรวดเร็ว เปลี่ยนจากระบบปิดกั้นสู่ระบบเปิดกว้าง ทุกๆระบบในสังคมโลกเสมือนถูกเชื่อมโยงกันด้วยเครือข่าย การหลั่งไหลของข้อมูลข่าวสารที่เปิดกว้างไร้พรมแดน ความล้ำหน้าของเทคโนโลยีทำให้เกิดการเรียนรู้ที่ไม่หยุดนิ่ง การแข่งขันกันได้เปรียบเสียเปรียบทางด้านทรัพยากร การค้า การแข่งขันกันในด้านต่างๆแทบทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้าน ข่าวสาร เศรษฐกิจ การเมือง เทคโนโลยี การศึกษา นำไปสู่ ความแปรปรวนของโอกาสและข้อจำกัดต่างๆ และนั่นก็ส่งผลกระทบต่อสังคมไทยอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

ในการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552 – 2561) ซึ่งถือว่าระบบการศึกษาและระบบการเรียนรู้เป็นส่วนหนึ่งของระบบพัฒนาประเทศ จึงเน้นการปฏิรูปการศึกษา และเรียนรู้อย่างเป็นระบบ รวมถึงมีการกำหนดเป้าหมาย ยุทธศาสตร์การปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สองไว้อย่างชัดเจนว่า คนไทยและการศึกษาไทยมีคุณภาพและได้มาตรฐาน ระดับสากล การจัดหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนการสอน จึงจำเป็นต้องมีความเป็นพลวัตก้าวทันกับการเปลี่ยนแปลงต่างๆ พร้อมสำหรับการเผชิญความเปลี่ยนแปลงที่หลากหลาย และพร้อมสำหรับการแข่งขันในเวทีโลกยุคศตวรรษที่ 21 ที่ สังคมโลกเป็นสังคมไร้พรมแดน นั่นคือ โรงเรียนต้องเป็น หน่วยบริการทางการศึกษาในมิติที่กว้างขึ้น หลักสูตรการเรียน การสอนต้องมีความเป็นสากลมากขึ้น สภาพสังคมที่มีการ แข่งขันสูงทำให้การจัดการศึกษาต้องเน้นการพัฒนาทักษะ เป็นสำคัญ โดยเฉพาะทักษะทางด้านการคิด วิเคราะห์ ประชญา การจัดการศึกษาต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาบุคคลใน องค์รวม ทั้งมิติของความรู้และคุณธรรมคู่กัน เพื่อให้เกิดการ พัฒนาอย่างยั่งยืนอันจะส่งผลต่อประชาคมโลกอยู่ร่วมกัน อย่างสันติสุข และการสอนภาษาต่างประเทศต้องมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีโอกาสพัฒนาทักษะภาษาต่างประเทศอย่าง เต็มศักยภาพนอกจากนั้นการก้าวไปสู่ประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 ซึ่งมีการเปิดเสรีทางการศึกษา และความต้องการ คนที่มีศักยภาพหลากหลายของตลาดแรงงานในอนาคตที่มี การเชื่อมโยงด้านการค้าและการลงทุนที่ไร้พรมแดน ก็เป็นอีก ปัจจัยหนึ่งที่ทำให้โรงเรียนจำเป็นต้องพัฒนาให้เป็นหน่วย

บริการทางการศึกษาที่มีคุณภาพเพื่อรองรับการแข่งขันที่จะ เกิดขึ้น (สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย, 2555 : 4 - 5)

แต่เสียงสะท้อนที่เกิดขึ้นจากสังคมพบว่า ทักษะและ ความสามารถที่จำเป็นที่จะช่วยทำให้เด็กและเยาวชนไทย สามารถพัฒนาตนเองไปสู่ความเป็นสากล อันได้แก่ ทักษะ และความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์การ แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รวมถึงทักษะและความสามารถ ด้านเทคโนโลยี และทักษะและความสามารถในการทำงาน ร่วมกับผู้อื่นยังไม่อยู่ในระดับที่น่าพอใจ ผลการทดสอบทางการ ศึกษาขั้นพื้นฐาน(O-NET) ผลการทดสอบความถนัดทั่วไป (GAT)และผลการทดสอบความถนัดทางวิชาการและวิชาชีพ (PAT)ของนักเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับต่ำและมีการกระจาย สูงยังไม่เป็นที่พึงพอใจ ผลการเข้าร่วมโครงการประเมินผล นักเรียนนานาชาติ (Programme for International Student Assessment : PISA) ซึ่งมีประเทศเข้าร่วมโครงการประมาณ 70ประเทศ คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนไทยต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ย ของนานาชาติมาก ส่วนผลการเข้าร่วมโครงการการศึกษา แนวโน้มการจัดการศึกษาด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ระดับนานาชาติ (Trended in International Mathematics and Science Study : TIMSS)มีประเทศเข้าร่วมประมาณ 60 ประเทศ คะแนนของนักเรียนไทยโดยเฉลี่ยก็ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของนักเรียน นานาชาติเช่นกัน (สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษา ตอนปลาย, 2555 :9)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงได้ มอบหมายให้สำนักบริหารงานการศึกษามัธยมศึกษาตอน ปลายมีภารกิจในการพัฒนาและยกระดับคุณภาพโรงเรียน มัธยมศึกษาให้มีประสิทธิภาพและตอบสนองความมุ่งหวัง ของสังคมและชุมชนมากขึ้น โดยกำหนดทิศทางที่จะนำโรงเรียน มัธยมศึกษาพัฒนาสู่สากลเต็มรูปแบบ ทั้งในส่วนของหลักสูตร และการสอน และส่วนของการบริหารระบบคุณภาพ โดยมี วัตถุประสงค์คือ ต้องการพัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพหรือมี คุณลักษณะเป็นพลโลก ยกระดับคุณภาพการจัดการเรียน การสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล และยกระดับการบริหารด้วย ระบบคุณภาพโดยอิงแนวทางการดำเนินงานตามเกณฑ์รางวัล คุณภาพแห่งชาติ (Thailand Quality Award : TQA) ซึ่งเป็น

ระบบที่พัฒนาขีดความสามารถด้านการบริหารจัดการองค์กร เพื่อให้มีวิสัยปฏิบัติและผลการดำเนินการในระดับมาตรฐาน โลกทั้งนี้การที่จะประสบความสำเร็จในการพัฒนาและยกระดับคุณภาพของโรงเรียนจนสามารถเทียบเคียงในระดับมาตรฐานสากล ต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายฝ่าย แต่บุคคลที่จะมีบทบาทและมีความสำคัญยิ่งในการเพิ่มศักยภาพการจัดการศึกษาให้เกิดขึ้นจริงในโรงเรียนได้นั้น นั่นคือ ผู้บริหารโรงเรียน เพราะต้องเป็นผู้นำและประสานความร่วมมือ ไม่ว่าจะเป็นจากสำนักงานเขตพื้นที่ที่โรงเรียนสังกัดอยู่ คณะกรรมการบริหารของโรงเรียน บุคลากรทางการศึกษา ครู ผู้ปกครอง ชุมชน ดังนั้น ผู้บริหารโรงเรียนจึงจำเป็นต้องมีทักษะการบริหารที่ดี มีผลงานทางวิชาการเป็นที่ยอมรับ มีความเป็นผู้นำทางการศึกษา สามารถเป็นที่ปรึกษาและถ่ายทอดให้ครูมีความรู้ความเข้าใจในเป้าหมายของหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนรู้อย่างถ่องแท้ จนสามารถนำไปถ่ายทอดแก่ผู้เรียน และประยุกต์ใช้สื่ออุปกรณ์ ตลอดจนนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่เอื้อต่อการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อทราบทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา
2. เพื่อทราบการบริหารระบบคุณภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษา
3. เพื่อทราบความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนกับการบริหารระบบคุณภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษา

วิธีการศึกษา

แผนแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) ที่มีแผนแบบการวิจัยโดยใช้กลุ่มตัวอย่างกลุ่มเดียว และมีการวัดผลเพียงครั้งเดียวไม่มีการทดลอง (the one shot, non-experimental case study)

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร จำนวน 119 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

มัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ที่ได้จากการสุ่มตัวอย่างจากประชากร กำหนดขนาดกลุ่มจากการเปิดตารางประมาณการของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, อ้างถึงใน พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543 : 303) ได้ตัวอย่างจำนวน 92 โรงเรียน จากทั้งหมด 119 โรงเรียน การสุ่มตัวอย่างของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งประเภท (stratified random sampling) ผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน และครู ตำแหน่งและ 1 คน รวมทั้งสิ้น 276 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรพื้นฐาน เป็นตัวแปรที่เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับเพศ อายุ อายุราชการ ตำแหน่งหน้าที่ และระดับการศึกษา
2. ตัวแปรต้น เป็นตัวแปรที่ศึกษาเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา
3. ตัวแปรตาม เป็นตัวแปรที่ศึกษาการบริหารระบบคุณภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามจำนวน 1 ฉบับ ซึ่งแบบสอบถามในตอนที่ 2 และ 3 มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับของลิเคิร์ต (Likert's Five Rating Scale, อ้างถึงใน พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543 : 107 - 108) โดยผู้วิจัยกำหนดค่าระดับคะแนน ดังต่อไปนี้

ระดับ 5 หมายถึง ทักษะการบริหารของผู้บริหารหรือการบริหารจัดการระบบคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 5 คะแนน

ระดับ 4 หมายถึง ทักษะการบริหารของผู้บริหารหรือการบริหารจัดการระบบคุณภาพอยู่ในระดับมากมีค่าน้ำหนักเท่ากับ 4 คะแนน

ระดับ 3 หมายถึง ทักษะการบริหารของผู้บริหารหรือการบริหารจัดการระบบคุณภาพอยู่ในระดับปานกลางมีค่าน้ำหนักเท่ากับ 3 คะแนน

ระดับ 2 หมายถึง ทักษะการบริหารของผู้บริหารหรือการบริหารจัดการระบบคุณภาพอยู่ในระดับน้อย มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 2 คะแนน

ระดับ 1 หมายถึง ทักษะการบริหารของผู้บริหารหรือการบริหารจัดการระบบคุณภาพอยู่ในระดับน้อยที่สุด มี

ค่าน้ำหนักเท่ากับ 1 คะแนน

การสร้างเครื่องมือ

เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้สามารถวัดได้ตรงกับกรอบแนวคิดของการวิจัย และบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือสำหรับการวิจัยเป็นแบบสอบถาม โดยมีขั้นตอนต่อไปนี้

1. ศึกษา ตำรา เอกสาร วรรณกรรม ทฤษฎี หลักการ แนวคิดจากหนังสือและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ พร้อมทั้งศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือจากผลงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องมาประมวล เรียบเรียง แล้วนำผลการศึกษามาสร้างแบบสอบถาม

2. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความเหมาะสม และนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน พิจารณาตรวจสอบแบบสอบถาม ความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) และภาษาที่ใช้ เพื่อปรับแก้ไขข้อบกพร่องเพื่อความสมบูรณ์และถูกต้องของเนื้อหา โดยใช้เทคนิค IOC (index of item – objective congruence)

3. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (try out) เพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามกับโรงเรียนที่ไม่ใช่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 10 โรงเรียน โรงเรียนละ 3 ฉบับ โดยมีผู้อำนวยการโรงเรียนรองผู้อำนวยการ และครูตำแหน่งละ 1 คนเป็นผู้ตอบแบบสอบถาม รวมทั้งสิ้น 30 ฉบับ

4. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาคำนวณหาความเชื่อมั่น (reliability) โดยวิธีการของครอนบาค (Cronbach, 1974: 160-161) ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α = coefficient) = 0.992

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและหาค่าทางสถิติต่างๆในการวิจัย ผู้วิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วยเพศ อายุ อาชีพ การดำรงตำแหน่งหน้าที่ ระดับการศึกษา ใช้ค่าความถี่ (frequency) และค่าร้อยละ (percentage)

2. การวิเคราะห์ทักษะการบริหารของผู้บริหาร และการบริหารระบบคุณภาพใช้ค่ามัธยฐานเลขคณิต ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำค่ามัธยฐานเลขคณิตที่ได้มาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ในการวิเคราะห์ตามแนวคิดของเบสท์ (Best, 1983: 190) ดังนี้

4.50 ถึง 5.00 แสดงว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารหรือการบริหารระบบคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุด

3.50 ถึง 4.49 แสดงว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารหรือการบริหารระบบคุณภาพอยู่ในระดับมาก

2.50 ถึง 3.49 แสดงว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารหรือการบริหารระบบคุณภาพอยู่ในระดับปานกลาง

1.50 ถึง 2.49 แสดงว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารหรือการบริหารระบบคุณภาพอยู่ในระดับน้อย

1.00 ถึง 1.49 แสดงว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารหรือการบริหารระบบคุณภาพอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารกับการบริหารระบบคุณภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษาใช้การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product – moment correlation coefficient)

ผลการศึกษา

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา

ในการวิเคราะห์ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 92 โรงเรียน ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยการหาค่ามัธยฐานเลขคณิต ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำค่ามัธยฐานเลขคณิต ($\bar{X}$) ไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ระดับคุณภาพตามแนวคิดของเบสท์ (Best) โดยทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา มีค่ามัธยฐานเลขคณิต ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ปรากฏรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ 1 ระดับของทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา

(n=92)

ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
1. ทักษะด้านความรู้ความคิด (X_1)	4.22	0.67	มาก
2. ทักษะด้านเทคนิค (X_2)	4.09	0.67	มาก
3. ทักษะด้านการศึกษาและการสอน (X_3)	4.17	0.65	มาก
4. ทักษะด้านมนุษย (X_4)	4.27	0.68	มาก
5. ทักษะด้านความคิดรวบยอด (X_5)	4.19	0.67	มาก
รวม (X_{tot})	4.19	0.62	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.19, S.D. = 0.62) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทั้ง 5 ด้าน โดยเรียงค่ามัธยฐานจากมากไปน้อย ดังนี้ ทักษะด้านมนุษย ($\bar{X}$ = 4.27, S.D. = 0.68) ทักษะด้านความรู้ความคิด ($\bar{X}$ = 4.22, S.D. = 0.67) ทักษะด้านความคิดรวบยอด ($\bar{X}$ = 4.19, S.D. = 0.67) ทักษะด้านการศึกษาและการสอน ($\bar{X}$ = 4.17, S.D. = 0.65) และด้านเทคนิค ($\bar{X}$ = 4.09, S.D. = 0.67) ตามลำดับ

ตารางที่ 2 ระดับของการบริหารระบบคุณภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษา

(n=92)

การบริหารระบบคุณภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
1. การนำองค์กร (Y_1)	4.24	0.63	มาก
2. การวางแผนกลยุทธ์ (Y_2)	4.12	0.69	มาก
3. การมุ่งเน้นนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Y_3)	4.01	0.68	มาก
4. การวัด วิเคราะห์ และการจัดการความรู้ (Y_4)	3.95	0.71	มาก
5. การมุ่งเน้นบุคลากร (Y_5)	4.06	0.69	มาก
6. การจัดการกระบวนการ (Y_6)	4.03	0.74	มาก
7. ผลลัพธ์ (Y_7)	4.03	0.74	มาก
รวม (Y_{tot})	4.06	0.65	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า การบริหารระบบคุณภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.06, S.D. = 0.65) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านการนำองค์กรเป็นด้านที่มีค่ามัธยฐานมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.24, S.D. = 0.63) รองลงมาคือ ด้านการวางแผนกลยุทธ์ ($\bar{X}$ = 4.12, S.D. = 0.69) การมุ่งเน้นบุคลากร ($\bar{X}$ = 4.06, S.D. = 0.69) ด้านการจัดการกระบวนการ ($\bar{X}$ = 4.03, S.D. = 0.74) ซึ่งมีค่ามัธยฐานใกล้เคียงกับด้านผลลัพธ์ ($\bar{X}$ = 4.03, S.D. = 0.74) ด้านการมุ่งเน้นนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การบริหารระบบคุณภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษา

ในการวิเคราะห์การบริหารระบบคุณภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษา จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 92 โรงเรียน ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยการหาค่ามัธยฐาน ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำค่ามัธยฐาน ($\bar{X}$) ไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ระดับคุณภาพตามแนวคิดของเบสต์ (Best) โดยการบริหารระบบคุณภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษา มีค่ามัธยฐาน ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ปรากฏรายละเอียด ดังนี้

($\bar{X}$ = 4.01, S.D. = 0.68) มีค่ามัธยฐานเล็กน้อยลงมาตามลำดับ และด้านที่มีค่ามัธยฐานน้อยที่สุด คือ ด้านการวัด วิเคราะห์ และการจัดการความรู้ ($\bar{X}$ = 3.95, S.D. = 0.71)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารกับการบริหารระบบคุณภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษา

ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารกับการบริหารระบบคุณภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษา ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product – moment correlation coefficient) ปรากฏรายละเอียดดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารกับการบริหารระบบคุณภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษา

(n=92)

ทักษะการบริหาร	การบริหารระบบคุณภาพ							
	Y ₁	Y ₂	Y ₃	Y ₄	Y ₅	Y ₆	Y ₇	Y _{tot}
X ₁	.814**	.766**	.727**	.662**	.731**	.716**	.682**	.782**
X ₂	.847**	.791**	.776**	.726**	.802**	.798**	.775**	.848**
X ₃	.847**	.809**	.741**	.733**	.783**	.749**	.719**	.826**
X ₄	.830**	.734**	.670**	.617**	.710**	.637**	.642**	.741**
X ₅	.861**	.826**	.796**	.732**	.802**	.796**	.780**	.859**
X _{tot}	.909**	.850**	.803**	.751**	.828**	.800**	.779**	.878**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 3 พบว่าทักษะการบริหาร (X_{tot}) กับการบริหารระบบคุณภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษา (Y_{tot}) มีความสัมพันธ์กันในระดับสูงทุกด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีค่าความสัมพันธ์กันในทางบวกหรือมีความสัมพันธ์ในลักษณะที่คล้อยตามกัน โดยทักษะการบริหาร (X_{tot}) กับการบริหารระบบคุณภาพด้านการนำองค์กร (Y₁) มีค่าความสัมพันธ์มากที่สุดเท่ากับ .909 รองลงมาได้แก่ทักษะการบริหาร (X_{tot}) และการบริหารระบบคุณภาพ (Y_{tot}) มีค่าความสัมพันธ์เท่ากับ .878 ทักษะการบริหารด้านความคิดรวบยอด (X₅) และการบริหารระบบคุณภาพด้านการนำองค์กร (Y₁) มีค่าความสัมพันธ์เท่ากับ .861 สำหรับทักษะการบริหารด้านมนุษย์ (X₄) และการบริหารระบบคุณภาพด้านการวัด วิเคราะห์ และการจัดการความรู้ (Y₄) มีค่าความสัมพันธ์น้อยที่สุดคือ .617

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลและผลของการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทั้ง 5 ด้าน โดยทักษะด้านมนุษย์ เป็นด้านมีค่ามัธยฐานมากที่สุด รองลงมาคือ ทักษะด้านความรู้ ความคิด ทักษะด้านความคิดรวบยอด และทักษะด้านการศึกษาและการสอน ส่วนทักษะด้านที่มีค่ามัธยฐานน้อยที่สุดคือ ทักษะด้านเทคนิค

2. การบริหารระบบคุณภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

อยู่ในระดับมากทั้ง 7 ด้าน โดยด้านการนำองค์กรเป็นด้านที่มีค่ามัธยฐานมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการวางแผนกลยุทธ์ ด้านการมุ่งเน้นบุคลากร, ด้านการจัดการกระบวนการ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับด้านผลลัพธ์, ด้านการมุ่งเน้นนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และด้านที่มีค่ามัธยฐานน้อยที่สุดคือ ด้านการวัด วิเคราะห์ และการจัดการความรู้

3. ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารกับการบริหารระบบคุณภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยภาพรวมพบว่ามีค่าความสัมพันธ์กันในระดับสูงและมีความสัมพันธ์กันในทางบวกหรือในลักษณะที่คล้อยตามกันทุกคู่ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 โดยเฉพาะทักษะการบริหารในภาพรวมมีความสัมพันธ์กับการบริหารระบบคุณภาพด้านการนำองค์กรในระดับที่สูงกว่าด้านอื่นๆ

การอภิปรายผล

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถอภิปรายผลการวิจัยเพื่อให้เกิดความชัดเจนได้ดังนี้

1. ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทั้ง 5 ด้าน โดยเรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ทักษะด้านมนุษย์, ด้านความรู้ ความคิด, ด้านความคิดรวบยอด, ด้านการศึกษาและการสอน และด้านเทคนิค ด้วยเหตุที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ให้สถานศึกษาเป็นนิติบุคคลบริหารงานได้อย่างอิสระมีความคล่องตัว ต้องพึ่งพาตนเอง และต้องมีการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ เป็นที่ยอมรับของนักเรียน ผู้ปกครอง และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ผู้บริหารจึงจำเป็นต้องพัฒนาความสามารถและทักษะการบริหารทุกด้าน

ให้เหมาะสมกับการปฏิรูปการศึกษา มุ่งส่งเสริมศักยภาพและยกระดับการบริหารงานให้บรรลุผลตามเป้าหมายที่สำคัญคือ หน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษาก็มีการจัดประชุม การศึกษาคูงานทั้งในประเทศและต่างประเทศ จัดอบรมผู้บริหารอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารจึงได้รับการฝึกฝน พัฒนาตนเอง เพิ่มพูนความรู้ความสามารถ เรียนรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการใหม่ๆ อยู่ตลอดเวลา ประกอบกับผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงานสูง ทักษะการบริหารจึงได้รับการสั่งสมจนกลายเป็นคุณสมบัติที่ทุกคนมีอยู่ประจำตัว และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าผู้บริหารมีทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ที่สุด อาจเป็นเพราะว่าทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์เป็นทักษะที่ผู้บริหารในทุกระดับจำเป็นต้องมีเพื่อสร้างความสัมพันธ์ ความร่วมมือ ร่วมดำเนินกิจกรรมต่างๆ กับครูและบุคลากรทุกคนในโรงเรียน ทำให้เกิดบรรยากาศที่ดีในการทำงาน รวมถึงการวางตัวเป็นแบบอย่างที่ดี สร้างขวัญกำลังใจ เอาใจใส่ความเป็นอยู่ของ ผู้ใต้บังคับบัญชา และเมื่อพิจารณาลงไปในรายข้อย่อย พบว่าการที่ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูใช้ความรู้ความสามารถที่มีอยู่เพื่อเพิ่มสมรรถภาพในการปฏิบัติงาน จะทำให้ครูรู้สึกว่าคุณค่าของตนเองมีความสำคัญ มีคุณค่า ได้รับความสนใจ ได้รับการส่งเสริม รู้สึกภูมิใจในตนเอง อันจะเป็นแรงกระตุ้นให้เกิดความทุ่มเทในการปฏิบัติงาน อันจะส่งผลโดยตรงต่อประสิทธิผลของงานและความสำเร็จองค์กร โดยบาส (Bass, 1990 อ้างถึงใน สุเทพ พงศ์ศรีวัฒน์, 2544 : 118 - 119) ได้พบว่าผลงานวิจัยด้านคุณลักษณะต่างยืนยันตรงกันว่าทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์มีความสำคัญต่อความมีประสิทธิภาพและความเจริญก้าวหน้าในเส้นทางอาชีพของผู้บริหาร สอดคล้องกับงานวิจัยของ โสภากุญชร (2550 : บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่องทักษะการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อระบบสารสนเทศของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร, สุภาพร บุญมาก (2552 : บทคัดย่อ) ในการทำวิจัยเรื่องทักษะการบริหารของผู้บริหารที่สัมพันธ์กับมาตรฐานด้านการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรีเขต 2 รวมถึง กัลยากร หอมเพชร (2552 : บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ทักษะการบริหารกับการบริหารงานของผู้บริหาร โรงเรียนผู้นำการเปลี่ยนแปลง แล้วพบผลการวิจัยไปในทิศทางเดียวกันว่า ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์เป็นทักษะที่ผู้บริหารมีมากที่สุด สำหรับทักษะการบริหารที่ผู้บริหารมีน้อยที่สุด นั่นก็คือ ทักษะด้านเทคนิค ปัจจัยหนึ่งอาจเป็นเพราะผู้บริหารสามารถสั่งงานแก่รองผู้อำนวยการหรือหัวหน้าฝ่ายต่างๆที่มีความชำนาญเฉพาะด้านนั้นๆ ปฏิบัติ

งานแทน ดังที่แมคแคลและคณะ (McCall and others, 1983 : 40 - 46) ได้กล่าวไว้ว่าความสามารถด้านงานเทคนิคเกี่ยวข้องโดยตรงกับความมีประสิทธิภาพและโอกาสก้าวหน้าตามเส้นทางอาชีพของผู้บริหารระดับล่าง แต่จะลดความสำคัญน้อยลงสำหรับผู้บริหารในตำแหน่งระดับสูง สอดคล้องกับงานวิจัยของ สายทอง โพธิ์น้ำเที่ยง (2550 : บทคัดย่อ) เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารงานกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนประถมศึกษากลุ่มกรุงเทพมหานคร, สุภาพร รัตนน้อย (2552 : บทคัดย่อ) ในการศึกษาวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารงานกับการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 และ โสภากุญชร (2550 : บทคัดย่อ) ในการศึกษาวิจัยเรื่องทักษะการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อระบบสารสนเทศของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งพบว่าทักษะด้านเทคนิคเป็นด้านที่ผู้บริหารมีน้อยกว่าด้านอื่นๆ

2. การบริหารระบบคุณภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทั้ง 7 ด้าน เรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการนำองค์กร, ด้านการวางแผนกลยุทธ์, ด้านการมุ่งเน้นบุคลากร, ด้านการจัดการกระบวนการ, ด้านผลลัพธ์, ด้านการมุ่งเน้นนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย, ด้านการวัด วิเคราะห์ และการจัดการความรู้ ตามลำดับ ทั้งนี้ โรงเรียนส่วนใหญ่ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร เป็นโรงเรียนที่เข้าร่วมในโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล จึงมีระบบการบริหารจัดการที่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน นั่นคือ มีการบริหารงานด้วยระบบคุณภาพ ประกอบกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาทั้งเขต 1 และ เขต 2 มีการตั้งวิสัยทัศน์เกี่ยวกับการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ และมีเป้าประสงค์ในการพัฒนาระบบบริหารจัดการคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่ความเป็นเลิศระดับสากล จึงมีกลยุทธ์ในการส่งเสริม พัฒนา และยกระดับโรงเรียนให้เทียบเคียงกับมาตรฐานสากล อีกทั้งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานยังมีการจัดอบรม การจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจและพัฒนาอย่างเข้มข้นในการเป็นโรงเรียนต้นแบบของโรงเรียนมาตรฐานสากล (intensive school) ที่ยังมีการจัดโครงการประชุมพัฒนาบุคลากร เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะและสนับสนุนโครงการยกระดับโรงเรียนมาตรฐานสากลอย่างต่อเนื่อง การบริหารระบบคุณภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาพรวมจึงอยู่ในระดับมาก และ

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าการนำองค์กรและการวางแผนกลยุทธ์เป็นด้านที่มีระดับการปฏิบัติมากที่สุดและรองลงมาตามลำดับ อาจเป็นเพราะทั้งสองด้านนี้เป็นองค์ประกอบสำคัญในกลุ่มของการนำองค์กร อันประกอบด้วย การนำองค์กร การวางแผนกลยุทธ์ และการมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ซึ่งผู้บริหารหรือฝ่ายบริหารของโรงเรียน ต้องกำหนดทิศทางการจัดการศึกษาของโรงเรียน และเป็นผู้ดำเนินการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน ถือเป็นภารกิจในการวางกรอบแนวทางที่ชัดเจนในการปฏิบัติงานให้กับบุคลากรในองค์กร และต้องมีความชัดเจนเห็นแนวทางการเดินไปสู่เป้าหมายที่วางไว้ เรียกได้ว่าการนำองค์กรอย่างมีวิสัยทัศน์นั้นเป็นหัวใจหลักของการนำองค์กรไปสู่ความเป็นเลิศ ประกอบกับในการบริหารระบบคุณภาพโรงเรียนต้องแสดงให้เห็นกระบวนการในการวางแผนกลยุทธ์และนำแผนสู่การปฏิบัติ ทั้งสองด้านนี้จึงต้องประสานสอดคล้องกัน มีระดับการปฏิบัติที่ควบคู่กัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วิไลพรณ์ เสรีวัฒน์ (2555 : บทคัดย่อ) เรื่องการประเมินเชิงระบบโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล ที่พบว่าการจัดทำแผนกลยุทธ์ระยะ 3 ปีที่มุ่งสู่มาตรฐานสากลมีระดับการปฏิบัติมากที่สุด อาจเป็นเพราะการบริหารระบบคุณภาพเป็นแนวการบริหารที่มุ่งเน้นผลงาน แผนเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการพัฒนาโรงเรียนสู่เป้าหมายที่ต้องการ การอาศัยแผนกลยุทธ์เป็นเครื่องเสริมสร้างประสิทธิภาพผลผลิตระยะยาว เป็นกลยุทธ์การบริหารที่ทรงประสิทธิภาพที่จะทำให้การบริหารประสบความสำเร็จได้อย่างดีในทุกสถานการณ์และทุกเงื่อนไขของสภาพแวดล้อม เช่นเดียวกับงานวิจัยของ อัญชลี ประกายเกียรติ (2555 : บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนอัสสัมชัญ โดยประยุกต์ใช้เกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศของบมจ. ซึ่งพบว่าด้านการนำองค์กรเป็นด้านที่มีระดับการปฏิบัติมากที่สุด รองลงมาคือการวางแผนเชิงกลยุทธ์ โดยมีทัศนะว่าการที่การนำองค์กรมีระดับการปฏิบัติมากที่สุด เป็นเพราะผู้บริหารกำหนดและถ่ายทอดวิสัยทัศน์ เป้าประสงค์และค่านิยมของโรงเรียนได้อย่างชัดเจน มีการกระจายอำนาจให้บุคลากรในระดับต่างๆ เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการทำงาน กำกับให้มีการกำหนดกลยุทธ์ ระบบ หรือวิธีการต่างๆ สร้างบรรยากาศให้เกิดการเรียนรู้และสร้างนวัตกรรม และใช้วิธีการสื่อสารเพื่อสร้างแรงจูงใจให้บุคลากรปฏิบัติงานอย่างมีคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องกับบาดรีและคณะ (Badri and others, 2006) ที่ได้ทำการศึกษาโครงสร้างการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศด้านการศึกษาตามเกณฑ์

ของรางวัลคุณภาพแห่งชาติประเทศสหรัฐอเมริกา พบว่าการนำองค์กรจะเป็นตัวขับเคลื่อนองค์ประกอบทั้งหมดของระบบ บัลดริจ (Baldrige) พรีบูตอคและคัทเชลล์ (Prybutok and Cutshall, 2004) ได้ทำการศึกษาเรื่องรางวัลคุณภาพแห่งชาติประเทศสหรัฐอเมริกาโดยมีการนำองค์กรเป็นหลัก ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่า การนำองค์กรของผู้บริหารมีความสัมพันธ์กับปัจจัยอื่นๆตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติประเทศสหรัฐอเมริกา และยังมีในส่วนของ ปาณิสรา สิงหนิง (2555 : บทคัดย่อ) ที่ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารตามแนวทางรางวัลคุณภาพแห่งชาติที่ส่งผลต่อการเป็นโรงเรียนมาตรฐานสากล ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี ผลการวิจัยพบว่าด้านที่มีระดับการปฏิบัติมากที่สุดคือ ด้านการมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ซึ่งก็อยู่ในกลุ่มของการนำองค์กรเช่นกัน โดยให้ทัศนะว่า ผู้เรียนเป็นหัวใจและเป้าหมายของการจัดการศึกษา โรงเรียนจึงมีการบริหารจัดการโดยคำนึงถึงผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเป็นสำคัญ ทั้งสร้างความมั่นใจในหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และการบริการทางการศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและผู้ปกครอง สำหรับด้านการวัด วิเคราะห์ และการจัดการความรู้ ถึงจะมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากแต่ก็น้อยกว่าด้านอื่นๆอย่างเห็นได้ชัด ดังนั้นอาจแสดงให้เห็นว่าโรงเรียนยังมีการจัดระบบสารสนเทศได้ไม่ดีนัก ตั้งแต่การคัดเลือก รวบรวม วิเคราะห์ เก็บข้อมูล และนำข้อมูลเหล่านั้นมาใช้ในการวิเคราะห์ ยังเป็นจุดอ่อนที่โรงเรียนต้องดำเนินการปรับปรุง โดยเฉพาะขั้นตอนของการเข้าถึงและเรียกดูข้อมูลสารสนเทศที่ต้องการ ความคล่องตัว ก็พบปัญหาเกี่ยวกับเครื่องมือและอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ที่อาจมีความสามารถในการทำงานต่ำ หรือถ้าสมมุติการนำเสนอข้อมูลจึงอาจไม่น่าสนใจ รูปแบบในการนำเสนอมีความซับซ้อนยากต่อการเรียนรู้ จึงไม่อยู่ในความสนใจของบุคลากรที่จะนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ เรื่องของการสร้างกระบวนการจัดการความรู้ก็จะไม่เกิดประสิทธิผลดังที่ควรจะเป็น สอดคล้องกับงานวิจัยของ อัญชลี ประกายเกียรติ (2555 : บทคัดย่อ) เรื่องการบริหารคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนอัสสัมชัญ โดยประยุกต์ใช้เกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศของบมจ. ที่พบว่าด้านการวัด วิเคราะห์ และการจัดการความรู้ เป็นด้านที่มีระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด โดยเฉพาะรายชื่อเกี่ยวกับการจัดการสารสนเทศ ความรู้ และเทคโนโลยี ซึ่งอาจเกิดจากระบบเทคโนโลยี ฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ของโรงเรียนที่มีอยู่มาก แต่ยังไม่ทันสมัยอย่างสมบูรณ์ และกระบวนการจัดการความรู้ของ

โรงเรียนที่มีการดำเนินการอย่างหลากหลายแต่ยังขาดความเป็นระบบ เช่นเดียวกับ ปาณิสรา สิงหนษ์ (2555 : บทคัดย่อ) ที่ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารตามแนวทางรางวัลคุณภาพแห่งชาติที่ส่งผลต่อการเป็นโรงเรียนมาตรฐานสากล ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี พบว่าด้านการวัด วิเคราะห์ และการจัดการความรู้ เป็นด้านที่มีระดับการปฏิบัติดีน้อยกว่าด้านอื่นๆ โดยเฉพาะเรื่องของการวิเคราะห์บทวนเพื่อหาจุดบกพร่องในการปฏิบัติงานและค้นหาปัจจัยที่จะนำไปสู่ผลสำเร็จ และยังสอดคล้องกับ วิสัยพรณ์ เสรีวัฒน์ (2555 : บทคัดย่อ) ที่ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการประเมินเชิงระบบ โครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลที่พบว่าการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการบริหารจัดการทั้งในประเทศและต่างประเทศมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับต่ำที่สุด อาจเนื่องมาจากเวทีสำหรับการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการบริหารจัดการยังมีไม่มาก ยังไม่มีโรงเรียนต้นแบบโรงเรียนมาตรฐานสากลและผลสัมฤทธิ์ยังไม่เด่นชัด ซึ่งถืออยู่ในด้านของการวัด วิเคราะห์ และการจัดการความรู้เช่นกัน

3. ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารกับการบริหารระบบคุณภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันในระดับสูงและเป็นไปในทางบวกหรือในลักษณะที่คล้อยตามกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นคือหากผู้บริหารมีทักษะการบริหารมาก การบริหารระบบคุณภาพก็จะมากด้วย เมื่อแยกพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารกับการบริหารระบบคุณภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษาเป็นรายด้าน พบว่า ทักษะด้านความรู้ความคิดมีความสัมพันธ์กับการนำองค์กร, การวางแผนกลยุทธ์, การมุ่งเน้นนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย, การมุ่งเน้นบุคลากร, การจัดการกระบวนการ และการบริหารระบบคุณภาพในระดับสูง และมีความสัมพันธ์กับการวัด วิเคราะห์ และการจัดการความรู้ และด้านผลลัพธ์ ในระดับปานกลาง อาจเข้าใจได้ว่า ทักษะด้านความรู้ความคิดเป็นทักษะที่ผู้บริหารระดับสูงจำเป็นต้องมีในกลุ่มของการนำองค์กร อันประกอบด้วย ด้านการนำองค์กร ด้านการวางแผนกลยุทธ์ และด้านการมุ่งเน้นนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย นั่นคือ การนำองค์กรต้องมุ่งที่กลยุทธ์และนักเรียน ผู้บริหารต้องใช้ความรู้ความคิดในการกำหนดแผนกลยุทธ์ ทิศทางการจัดการศึกษา และเป็นผู้นำในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงพัฒนาการทางการศึกษาของโรงเรียนเพื่อให้บรรลุตามทิศทางที่กำหนดไว้ โดยการมุ่งเน้นบุคลากรและการจัดการกระบวนการซึ่งมีบทบาททำให้การดำเนินการสำเร็จและนำไปสู่ผลการดำเนินการโดยรวมของโรงเรียน

สำหรับการวัด วิเคราะห์ และการจัดการความรู้ และด้านผลลัพธ์ที่มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลางนั้น เป็นไปได้ว่าการวัด วิเคราะห์ และการจัดการความรู้ ส่วนใหญ่เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับทักษะทางด้านเทคนิค ข้อมูลทางด้านคณิตศาสตร์ การอธิบายที่เป็นวิทยาศาสตร์ ให้หลักเหตุและผล และต้องมีความชำนาญในเรื่องของการใช้เครื่องมือในการวัดและวิเคราะห์ผลการดำเนินการต่างๆ ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อผลลัพธ์หรือระบบการจัดการผลดำเนินการโดยรวม

ทักษะด้านเทคนิค มีความสัมพันธ์กับการบริหารระบบคุณภาพทั้งโดยภาพรวมและรายด้านทั้ง 7 ด้านในระดับสูง อาจเป็นเพราะการบริหารระบบคุณภาพเป็นระบบการบริหารที่มุ่งเน้นผลงานเน้นการวัด การตรวจสอบ การควบคุม ใช้ข้อมูลและสารสนเทศในการประเมินการปฏิบัติงานเพื่อสร้างมาตรฐานในการดำเนินงาน ทักษะทางด้านเทคนิคจึงเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับทุกๆด้านและทุกขั้นตอนในการบริหารระบบคุณภาพ ซึ่งมีรูปแบบวงจรคุณภาพเป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อน นั่นคือเริ่มตั้งแต่การจัดทำแผนกลยุทธ์ของโรงเรียน แผนปฏิบัติการประจำปี การนำแผนลงสู่การปฏิบัติ การติดตาม ประเมินผล การวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน การนำผลการประเมินมาปรับปรุงการดำเนินงานในอนาคต ซึ่งล้วนแล้วแต่ต้องมีทักษะด้านเทคนิคเป็นพื้นฐานในการดำเนินงาน

ทักษะด้านการศึกษาและการสอน มีความสัมพันธ์กับการบริหารระบบคุณภาพทั้งโดยภาพรวมและรายด้านทั้ง 7 ด้านในระดับสูง อาจเป็นเพราะว่าโรงเรียนเป็นแหล่งวิชาการ มีการกิจหลัก คือ การจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ สอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครองและชุมชน ดังนั้นในทุกขั้นตอนของการบริหารจึงต้องคำนึงถึงเรื่องนี้เป็นสำคัญ ผู้บริหารจึงจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจในการจัดการศึกษา การวัดและประเมินผล การนิเทศ เพื่อที่ผู้บริหารจะได้กำหนด วิสัยทัศน์ ทิศทางการจัดการศึกษา สามารถวางแผนกลยุทธ์ที่เหมาะสม สอดคล้องและปรับปรุงเปลี่ยนแปลงพัฒนาการทางการศึกษาของโรงเรียนให้บรรลุตามทิศทางที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังที่ ทรัสตี (Trusty, 1986 อ้างถึงใน จันทราณี สงวนนาม, 2533: 131 - 132) ศาสตราจารย์แห่งภาควิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเทนเนสซี สหรัฐอเมริกา ได้กล่าวถึงหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะที่เป็นผู้นำทางวิชาการไว้ว่า ผู้บริหารต้องส่งเสริมให้ครูได้พัฒนาเป้าหมายและวัตถุประสงค์ทางวิชาการของสถานศึกษาแล้วนำไปปฏิบัติ มีการวางแผนร่วมกับคณะครูเกี่ยวกับโครงการต่างๆทางวิชาการ เพื่อให้บรรลุความต้องการของนักเรียน ส่งเสริมให้ครูนำ

โครงการทางวิชาการไปปฏิบัติ มีการปฏิบัติงานร่วมกับคณะครูในการประเมินผลโครงการทางวิชาการของโรงเรียน ติดต่อสื่อสารกับครูและนักเรียนด้วยความคาดหวังที่สูงในด้านมาตรฐานทางวิชาการ เหล่านี้เป็นทักษะทางด้านการศึกษาและการสอนที่ผู้บริหารต้องมีทั้งสิ้น

ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์มีความสัมพันธ์กับการนำองค์กร, การวางแผนกลยุทธ์, การมุ่งเน้นบุคลากร และการบริหารระบบคุณภาพในระดับสูง และมีความสัมพันธ์กับการมุ่งเน้นนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย, การวัด วิเคราะห์ และการจัดการความรู้, การจัดการกระบวนการ และผลลัพธ์ ในระดับปานกลาง ซึ่งไม่ว่าจะเป็นด้านการนำองค์กร ด้านการวางแผนกลยุทธ์ ด้านการมุ่งเน้นบุคลากร ต่างก็ต้องเกี่ยวข้องกับการติดต่อสื่อสาร การประสานงาน การทำงานเป็นทีม การนำและการจูงใจ และการสร้างบรรยากาศในการทำงานทั้งสิ้น โบยatzis (Boyatzis, 1982) อ้างถึงใน สุเทพ พงศ์ศรีวัฒน์, 2544 : 118 - 119) ได้ศึกษาผลการวิจัยกว่า 20 ปี เพื่อหาสาเหตุของการล้มเหลวในอาชีพผู้บริหารพบว่าไม่ว่าสถานการณ์ใดก็ตาม สิ่งสำคัญมากอย่างหนึ่งที่ทำให้ผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพแตกต่างจากผู้บริหารที่ไร้ประสิทธิภาพก็คือ การมีทักษะความสามารถด้านมนุษยสัมพันธ์ ผู้ที่มีทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์สูงจะทำให้ผู้บริหารเข้าใจ รับฟังผู้อื่นด้วยความตั้งใจ มีความเห็นอกเห็นใจ และไม่ด่วนตัดสินใจผู้อื่นด้วยความรู้สึกนึกคิดส่วนตัว รับผิดชอบต่อความรู้สึกผู้อื่นได้ดีขึ้น จึงอาจกล่าวได้ว่าหากผู้บริหารมีทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์สูง ก็จะช่วยเสริมสร้างประสิทธิภาพของผู้บริหารในการดำเนินการด้านต่างๆให้เพิ่มขึ้น

ทักษะด้านความคิดรวบยอด มีความสัมพันธ์กับการบริหารระบบคุณภาพทั้งโดยภาพรวมและรายด้านทั้ง 7 ด้านในระดับสูง อาจเพราะทักษะด้านความคิดรวบยอดเป็นทักษะการบริหารด้านที่ผู้บริหารระดับสูงจำเป็นต้องมีมากที่สุด เพราะผู้บริหารจะต้องสามารถวิเคราะห์สภาพปัญหา จุดแข็ง จุดอ่อน และความต้องการของโรงเรียนได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน มีวิสัยทัศน์กว้างไกลในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในโรงเรียน มองเห็นภาพรวมจุดเด่นจุดด้อยขององค์กรทั้งหน่วยงานของตนเองและหน่วยงานอื่น สามารถกำหนดนโยบายทางการศึกษาเพื่อพัฒนาศักยภาพของสถานศึกษาได้อย่างครอบคลุม และจัดระบบงานของสถานศึกษาให้สัมพันธ์กันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังที่ สุเทพ พงศ์ศรีวัฒน์ (2544: 120 - 121) ได้ให้ทัศนะไว้ว่าบุคคลที่มีระดับทักษะด้านความคิดรวบยอดที่เกี่ยวกับความซับซ้อนเชิงความคิดต่ำ มักจะมองปัญหาหรือตีความสิ่งต่างๆ แบบง่ายๆ และไม่สามารถมอง

เห็นว่าองค์ประกอบย่อยๆจำนวนมากมายนั่น สามารถประกอบเข้าเป็นภาพรวมได้อย่างไร แต่นักคิดที่มีทักษะด้านความคิดรวบยอดที่เกี่ยวกับความซับซ้อนเชิงความคิดสูง จะมองเห็นความสัมพันธ์เกี่ยวข้องที่ซับซ้อนของภาพเหล่านั้น ทั้งยังสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการคาดคะเนอนาคตได้อีกด้วย ทักษะด้านความคิดรวบยอดจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นต่อการวางแผน การจัดองค์กร และการแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งทั้งหมดที่กล่าวมาก็สอดคล้องกับภาระหน้าที่ของด้านทั้ง 7 ด้านในการบริหารระบบคุณภาพในโรงเรียน

ทักษะการบริหารในภาพรวมมีความสัมพันธ์กับการบริหารระบบคุณภาพทั้งโดยภาพรวมและรายด้านทั้ง 7 ด้านในระดับสูง แต่เมื่อแยกเป็นรายด้านพบว่าทักษะการบริหารในภาพรวมมีความสัมพันธ์กับการบริหารระบบคุณภาพด้านการนำองค์กรสูงที่สุดนั้นอาจเป็นเพราะผู้บริหารต้องใช้ทักษะการบริหารครบทั้ง 5 ด้านในการเป็นผู้นำองค์กร ขึ้นากำหนดค่านิยมและทิศทางจากการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง การสื่อสาร การสร้างคุณค่าและทำให้เกิดความสมดุลของคุณค่าระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่มรวมถึงการสร้างให้โรงเรียนเกิดการมุ่งเน้นในการปฏิบัติการต่าง ๆ ทั้งยังต้องมองการณ์ไกล มุ่งมั่นต่อการปรับปรุงการสร้างความนวัตกรรม และความยั่งยืนขององค์กรเป็นสำคัญ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ผู้บริหารควรจะมีการพัฒนาทักษะการบริหารด้านต่างๆอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะทักษะด้านเทคนิค โดยการเข้ารับการศึกษาเพิ่มเติม การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในระดับผู้บริหารด้วยกัน การประชุมเชิงปฏิบัติการ การศึกษาดูงานของโรงเรียนต่างๆทั้งในประเทศและต่างประเทศ การศึกษารูปแบบการบริหารจัดการใหม่ๆแล้วนำมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน ศึกษาวิธีการ กระบวนการ ขั้นตอน และเทคนิคเฉพาะอย่างที่มีความจำเป็นต่อการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของแผนกลยุทธ์ที่ผู้บริหารต้องจัดทำและสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการบริหาร รวมถึง นำไปสู่การปฏิบัติจริงในสถานศึกษา สามารถใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการบริหาร การจัดการเรียนการสอน การนิเทศการศึกษา การนำเทคนิคของการวิจัยมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพราะถึงแม้ว่าผู้บริหารจะสามารถมอบหมายงานแก่รองผู้อำนวยการและฝ่ายต่างๆที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านได้ แต่ผู้บริหารก็จำเป็นต้องรู้และเข้าใจเพื่อการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบงานและสร้างศรัทธาแก่ครู

และบุคลากรในโรงเรียน

2. โรงเรียนควรกำหนดเรื่องของการพัฒนาการวัดและการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานด้านต่างๆ ให้เป็นนโยบายหลักของโรงเรียน ประชุมชี้แจงและทำความเข้าใจกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องให้เห็นถึงความสำคัญของการได้มาซึ่งข้อมูลสารสนเทศที่จะเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานของโรงเรียนให้เป็นไปในทิศทางและเป้าหมายตามที่ได้ตั้งไว้ พร้อมทั้งกำหนดนโยบายให้ทุกคนในโรงเรียนร่วมกันส่งเสริมให้เกิดกระบวนการจัดการความรู้ สร้างวัฒนธรรมองค์กรให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ มีการถ่ายทอดความรู้อย่างเป็นระบบ มีการแลกเปลี่ยนความรู้ที่ได้จากการไปอบรมสัมมนาต่างๆ ระหว่างกันภายในโรงเรียน มีการศึกษาและนำผลการวิจัยใหม่ๆ มาประยุกต์ใช้ รวมถึงผู้บริหารควรมีการติดตามการประเมินผลการปฏิบัติงานด้านต่างๆ ของโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ แล้วนำผลการประเมินนั้นมาทบทวนเพื่อหาจุดบกพร่องในการปฏิบัติงาน วิเคราะห์และค้นหาคำอธิบายที่จะนำไปสู่ความสำเร็จ เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการบริหาร นอกจากนั้นควรจัดสรรงบประมาณในการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศให้มีความทันสมัย มีประสิทธิภาพเหมาะสมและเพียงพอต่อการใช้งาน

3. จากผลการวิจัยที่บอกว่าทักษะการบริหารมีความสัมพันธ์กับการบริหารระบบคุณภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษา และเป็นความสัมพันธ์ในทางบวกหรือในลักษณะที่คล้ายคลึงกัน นั้นแสดงให้เห็นว่าหากผู้บริหารโรงเรียนมีทักษะด้านการบริหารมาก การดำเนินงานในการบริหารระบบคุณภาพของโรงเรียนก็จะมีมากไปด้วย ผู้บริหารจึงควรมีการฝึกฝน อบรม พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ไม่ว่าจะเป็นการศึกษาเพิ่มเติม การศึกษาดูงานเกี่ยวกับระบบการบริหารโรงเรียนรูปแบบใหม่ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในระดับผู้บริหารด้วยกัน เพื่อสนับสนุนการบริหารระบบคุณภาพให้เป็นอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กัลยกร หอมเพชร. (2552). “ทักษะการบริหารกับผลการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนผู้นำการเปลี่ยนแปลง.”
วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วิไลพรรณ เสรีวัฒน์. (2555). “การประเมินเชิงระบบโรงเรียนมาตรฐานสากล.” วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎี

บัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

สายทอง โพธิ์น้ำเที่ยง. (2550). “ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารงานกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนประถมศึกษากลุ่มกรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย. (2555). **แนวทางการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมาตรฐานสากล.** กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

_____. (2553). **แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากล.** กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

_____. (2553) **โรงเรียนมาตรฐานสากล : คู่มือการบริหารจัดการระบบคุณภาพ.** กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

สุภาพร บุญมาก. (2552). “ทักษะการบริหารของผู้บริหารที่สัมพันธ์กับมาตรฐานด้านการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

สุภาพร รัตน์น้อย. (2552). “ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารงานกับการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สุเทพ พงศ์ศรีวัฒน์. (2544). **ภาวะผู้นำ ทฤษฎีและปฏิบัติ.** เชียงราย : สถาบันราชภัฏเชียงราย.

โสภา คุ่มท่าช้าง. (2550). “ทักษะการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพระบบสารสนเทศของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

อัญชลี ประกายเกียรติ. (2553). “การพัฒนากระบวนการบริหารคุณภาพภายในสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้เกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็น

เลิศของบัลดริจเป็นฐาน.”วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาบริหารการศึกษามัธยมศึกษา จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.

_____. (2555) “การบริหารคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็น
เลิศของโรงเรียนสตรีอุปสรสวรรค์โดยประยุกต์ใช้
เกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็น
เลิศของบัลดริจ.”เข้าถึงเมื่อ 20 มีนาคม 2557. เข้าถึง
จาก <http://www.absornsawan.ac.th/KM.html>

Badri,Masood Abdulla, and others. (2006).“**The Baldrige
Education Criteria for Performance Excellence
Framework: Empirical test and validation.**”
Accessed 14 February 2013. Abstract from<http://www.emeraldinsight.com/journals.htm?issn=0265-671X&volume=23&issue=9&articleid=1575558&show=abstract>

Best, John W. (1983).**Research in Education**, Englewood
cliffs : Prentice-Hall, Inc

Cronbach, Lee J. (1974). **Essentials of Psychological Testing**.
New York : Harper & Row Publish.

Drake, Thelbert L., and William H. Roe.(2003). **The
Principalship**.New York : Macmillan.

McCall, and others. (1983) .“Off the track : Why and how
successful executives get derailed” **Technical
ReportNo.21.**: 40-46.

Prybutok,Victor and Cutshall Robert.(2004). **Malcolm
Baldrige National Quality Award leadership
model**.Accessed 14 February 2013. Abstract from
<http://www.emeraldinsight.com/journals.htm?issn=0263-5577&volume=104&issue=7&articleid=850218&show=abstract>

